EDUARD PADBURG nd.nl/buitenland BELGO MARELLE VAN DIJKEN

‘Niemand zal ons hier in Mosul nog vertellen hoe we moeten leven’

De straten van Wasp al-Wahda in Oost-Mosul zijn bezaaid met bomkraters en ongeplaatste autoʼs. Gerichte raketaanvallen hebben een goed deel van de buurt tot puin gezet. In bijna alle huizen zitten bogaigaten. Maar de stemming in de bevrijde buurt is feestelijk, uitgelatener zelfs.

► MOSUL

Vrouwen kloppen met hun tong als de gastvrouwgaten van het traditioneel Iraqse kopje, op weg naar het dorpsplein. Mannen zwaaien vanuit kleine deuken het V-teken en spelen in de straat, een van de weie dingen die als hoorn, verboden, werd gezien toen ISIS hier de dienst uitmaakte. ‘Van ma af aan wil ik die ene dag plekker maken’, zegt wrijvende haarbeweeg van die vouw zijn huis gezet naar een kogje thee en een waterpijp. Een groep pubieuzeende mannen neemt een pauze om een sigaret te roken. Dit egenschijnlijkje alledaagse tafereel is nu een daad van verzet, een signaal naar hun buitenlandse nezoekers. Ze blazen de rook opzichtig de lucht in en gieschuiten als steen schouderdonkers. ‘Het eerste waar ik mee begon toen ik bevrijd werd was mijn baard afscheren en een sigaret roken’, zegt Sabwan Sufiaiman, een civiel ingenieur van achter in de twintig, met een grote grijns. ‘En ik ronkte voorheen helemaal niet.’ Tijdens het 2,5 jaar durende bewind van ISIS kon het niken van een sigaret, zelfs achter het sprosiveoordeelkijke Ferbeenhok, ernstige gevolgen hebben, legges de mannen gretig uit. Bij de eerste overtreding ging er een vinger af, bij herhaling een hand. ‘Voijn eer verlies’, verklaart Sufiaiman zijn ommekeer.

Toen ISIS de zomer van 2014 bezit nel veroverde, werd de ultra-orthodoxe islamitische terreurgezindheid door veel inwoners verwelkomd als bevrijders. Net als de moedertaal van de Maoleum, zaals de inwoners van Mosul worden genoemd, waarin zij tronzen ook samenleven. Dit in tegenstelling tot de Iraakse zenrelitie, in christelijf leger en politie, die sinds de Amerikaanse invasie weetal ook deur Iran gestemmde sjiieten bestaat. Grote groepen mannen uit Mosul, die ook in de Iraakse zenrelitie zitten, bij de ISIS-rebellen aan. Gehelpen door de inwoners, en ondanks hun numerieke minderheid, ram ISIS Mosul in een paar dagen in. ‘Ze werden ontmoedigd door de sharia-ir’, legt Sufiaiman uit. Wet leken gaste moslims. Koverdoler waren zo in het begin nog flexibiel met de regels; we konden nog met ze praten.’

Maar toen ISIS na de aanvankelijke steile overtuiging van grote delen van Mosul op hun eerste stuitte, en de beweging door het leger en een verbond van Iraakse sjiitische milities werd ge ram, bleef de stemming veranderen. De regels werden aangescherpt en nakoning werd steeneut afgedwongen. ‘Het werd vernikkeld: als je hadden gehoud zouden er zelfs de mannen in hecht regelerm.’

Het uiterlijk van de inwoners werd aan regels gebonden, elke overtreding werd beteraft met zweepslagen. Iedere man moest zijn baard laten staan; scheren was verboden (Koran). Ho zijn alle jonge mannen die op de straten van al-Wahda gluiphoren ook bezaaid met bomkraters, kleine baardje. Alles behalve de lange vlosbaarden, liefst zonder snie, die onder ISIS verplicht waren. De lokale kapper vertelt uitgelaten dat ISIS hem altijd zauwelterend in de gaten hield. ‘Ik had bijna geen werk en nu werk ik overtijd.’

Gevraagd naar de restricties onder ISIS, trekt de kapper rust een plaatsje zijn brneik ontkoog om te laten zien dat hij de zoom heeft verwijderd. Onder ‘Dardi’, de Arabische schetsbaars voor ISIS (hetde zaaien van verdeeldheid), verschijnen ook meerdere alleen ‘Islamitische Staat’ of ‘Het Kalifaat’ worden genoemd. Ook mochten de bewoksjiieten de grond niet aanraken. Tijdens het verplichte vijfmaal daagse gebed werd het dagen van een broek die de grond raakt aangezaakt beschouwd als ‘sionist’ en dus verboden.

Ook kleren met ‘negerkoige’ woonden of afbeeldingen waren haram, vertelt op straat een man is een Topac ‘Thug Life’ T-shirt.

Voor vrouwen waren de regels nog veel strenger. Ze moesten voogd, liefst de echtgenoot of een mannelijk familielid, zoochten ze niet over straat. Maar op was verboden, zelfs zondaks dat hun gezichten volledig bedekt waren zoen ezen gezichtsbaar — die ook de ogen bedekten, iets wat zelfs in de meest conservatieve delen van de Arabische wereld ongebruikelijk is. Vaaf ezen jaar of tien gulden meisjes kennelijk als seksueel object, en moesten ze zoo ewarte nikab (zander ogenbedekking, dat wel) dragen om mannen niet in de verleiding te brengen. Ook moesten ze zoo ewarte kleren die je dieed, zauwelterend in de gaten gehouden. De meeste vrouwen liepen ook weeze de zwkerheid grooten binnen’, legt een vroljke huisvrouw op de markt uit. ‘Godzijdank kan ik nu weer kleuren dragen. Geen zwart meer voor mij!’

Ondanks de constante horror van dolle exploiaies en het gezaal van machinegeweren uit een aantgelegen bunzt, zijn de kooprammen op de markt er als de kippen bij, om de recent bevrijdende vijgheid te gelde te maken. Ook de kleine kinderen van boden waren, staan uitgestalt sigarettenrokers, sienkaarten, speelgoed, naaiwerk en zelfgemaakte ventilatoren.

kniikers

In een zijstraat speelt een groepje jongetjes met knikkers. Hoewel niet dolle exploiaies en het gezaal van machinegeweren uit een aantgelegen bunzt, zijn de kooprammen op de markt er als de kippen bij, om de recent bevrijdende vijgheid te gelde te maken. Ook de kleine kinderen van boden waren, staan uitgestalt sigarettenrokers, sienkaarten, speelgoed, naaiwerk en zelfgemaakte ventilatoren.

kniikers

In een zijstraat speelt een groepje jongetjes met knikkers. Hoewel niet

Alle jonge mannen op de straten van al-Wahda zijn gladgeschoren of hebben een medisch klein baardje, de lokale kapper is opgelogen: ‘Ik had bijna geen werk en nu maak ik overtijd.’

Schetsfantomen als fakes van de huwonnen vrijheid.

hun officiële krant waren religieus verantwoord (halal), en daarom toegestaan. Baartbewoners vertelden dat de militanten van huis tot huis gingen om alle lieks met de buitenwereld in beslag te nemen en te vernietigen. Het eerste wat werd omoen deden zaabat het traakte leger de buurt had bevoverd, was een nieuwe schotel kopen.

Ons niet hebmaal afgesloten te zijn, vertoogen veel oversees hun telefoon, zodat ze heimelijk eiwenden en familieleden konden bellen. Tuo was heel gevaarlijk’, vertelt Mohamed Ali Ali, een jonge man die zich onder ismbakiten zadat ezen van de bezetter ISIS had verteld dat hij de bebeender van een Facebookgebruiker was. ‘Wet had niers eert politiek te maken, het was gewoon een pagina waar mensen die medelijden zodig hadden hulp konden vinden.

Toch is hij ervan overtuigd dat ISIS hem zou hebben doodgeschoten, net als zeoed van zijn vrienden. ‘Ze doorzochten je huis, en als ze iets vonden deerpten ze je gewoon de straat op en kreeg je een kogel door je achterhoofd.’ De aanklacht hadde vulgens Hawwala stereotst dat je hier legge zou hebben gecontacteerd om informatie over ISIS door te geven. ‘Ook al had je geroyal je zoeden gedaan, ook al hadden je vrienden je ooage werd van de hand gewezen, gaat Hawwala verder. ‘Ze waren extreem paranoïde. Of je was met hen, of tegen hen.’

viespaak

Terug op straat toont een vrijgezelle man van in de dertig — volgens haarbewoners een ‘viespaak’, maar die zichzelf liever ‘casanova’ noemt — trots een ref gedownloade pornovideo op zijn telefoon. ‘Alle anderen lepterkingen maakten me eenzaam, maar ik haatte ISIS vanwegi het feit dat ik geen vrouwen op kon jakken of seks kon hebben.’ Zijn bourgeoisvrienden zijn ook ontzettend blij dat ges ook dat hij een ‘beetje gek’ is en dat die soort gedrag nooit was of zal worden toegestaan in hun conservatieve islamitische samenleving. Herstelde geldt voor alcohol. ‘Nu niet en nooit niet’, zegt een enzelfde vrende nadat ezen stellig niet opgehoven vinger. ‘Tuo is iets voor christenen.’ Maar, voegt hij eraan toe: ‘God vergeeft. Daesh niet.’ <

AMP nd.nl/buitenland

Ex-president van Gambia besluit toch op te stappen

► DAKAR

De voormalige president van Gambia, Yahya Jammeh, heeft op de staatstelevisie zijn vertrek aangekondigd.

Hij deed dit in de zaal van vrijdag op zaterdag, na langdurige onderhandelingen met West-Afrikaanse bemiddelaars.

Jammeh, die sinds 1994 de dictator van Gambia is, ontvingen de afgezantenambassade in Banjul donderdag al, samen met Senegal en Nigeria, de laatste uitstoeiende in Banjul bezoeken. Ook Mimmah Fatty, speciaal adviseur van Barrow, zo zegt persbureau Reuters dat de oud-president in ballingschap wil gaan. ‘Ik kan u verzekeren dat hij akkoord gaat met zijn vertrek’. Hij kon niet zeggen waar jammeh in ballingschap zou gaan.

De druk op Jammeh om op te stappen was hoog, zeker nadat soldaten van de regionale troepenmacht van Ecowas Gambia waren binnengetrokken. Gambiaas legerleider generaal Ousman Badjie, die Jammeh lang bleef ondersteunen, zou zich afgezonderd hebben op zijn kazerne, samen met de regionale troepen willen te helen. Vre verwachtten ben het niet mogelijk om maken een kop thee voor zo’.’ <

AMP nd.nl/buitenland

Turkse parlement steunt uitbreiding macht Erdogan

► ANKARA

Het Turkse parlement is zatsedagsochtend vroeg akkoord gegaan met een grondwetswijziging die de macht van president Recep Tayyip Erdogan aanzienlijk uitbreidt.

Wet was de uitslag, 339 voor en 142 tegen, niet genoeg om het wetsvoorstel direct tot wet te maken. Eerst zal er nog een referendum moeten worden gehouden, zondag bij voor de verkiezing. Door de hervorming, die tot 2019 uitgespreid zou worden ingevoerd, krijgt de president de mogelijkheid per decreet te gaan regeren. Ook krijgt hij meer zeggenschap de rechterlijke macht en wordt de functie van premier afgeschaft. Het aantal termijnen blijft op meer, maar de telling zou in 2019 opnieuw beginnen. In theorie zou Erdogan daarmee tot 2034 president kunnen blijven.

Ondanks de afgelopen twee weken leidde de hervormingen tot heftige politieke discussies en zelfs vechtpartijen in het parlement. Erdogan stelt dat het presidentiële stelsel stabiliteit brengt en rodig is om groeiende uitdagingen op het gebied van de economie en veiligheid het hoofd te bieden. Tegenstanders zijn echter bang dat ons president die politieke oppoonenten, activisten, academici en journalisten hard aanpakt, nog meer vorst krijgt. In het Turkse parlementaire beraid is voor een diverse geopolitiek georiënteerd ons nieuwsbeeld van minstens 30% van de Turkse bevolking vertegenwoordigd. Erdogan heeft na twee weken de tijd om het wetsvoorstel te ondersteunen, waarna het referendum kan worden georganiseerd. <

AMP

Jonge kannibaal opgepakt in India

► DELHI

Een zeeheroïjelge jongen uit de Indiase staat Ludhiana is opgepakt na een bagatelle moord. De tiener zou volgens *The Times of India* een negenjarige jongen hebben omgebracht, het lichaam in stukken gesneden en het vlees van zijn slachtoffer hebben gegeten. Het jonge slachtoffer verdwenen afgelopen maandag. Zijn ontbrekende lichaam werd twee dagen later voorgevonden. De politie kwam de dag erna op het spoor, omdat bij een de vermoorde jongen was gefilmd door bewakingscamera's. De verdachte zou de moord inmiddels hebben bekend. <

AMP

EU

Hongaarse scholieren omgekomen in Italië

► VERONA

Bij een ongeval met een bus met Hongaarse middelbare scholieren in Italië zijn zeeien inuittenden om het leven gekomen. Nog eens 39 zijn gewond geraakt.

De bus met scholieren kwam uit Frankrijk en was op doorrit. Bij Verona nietde de bus rond middernacht tegen de pijler van een viaduct, meldt de Italiaanse krant Corriere della Sera. Ook de bestuurder is dodelijk verwond en wordt in een kunstmatig coma gehouden. Twaalf minderjarigen zijn ondergebracht in een hotel in Verona. <

Italiaanse brandweerlieden inspecteren het restant van de uitgebrande Hongaarse bus. Bij het ongeval kwamen zeeien inuittenden om.